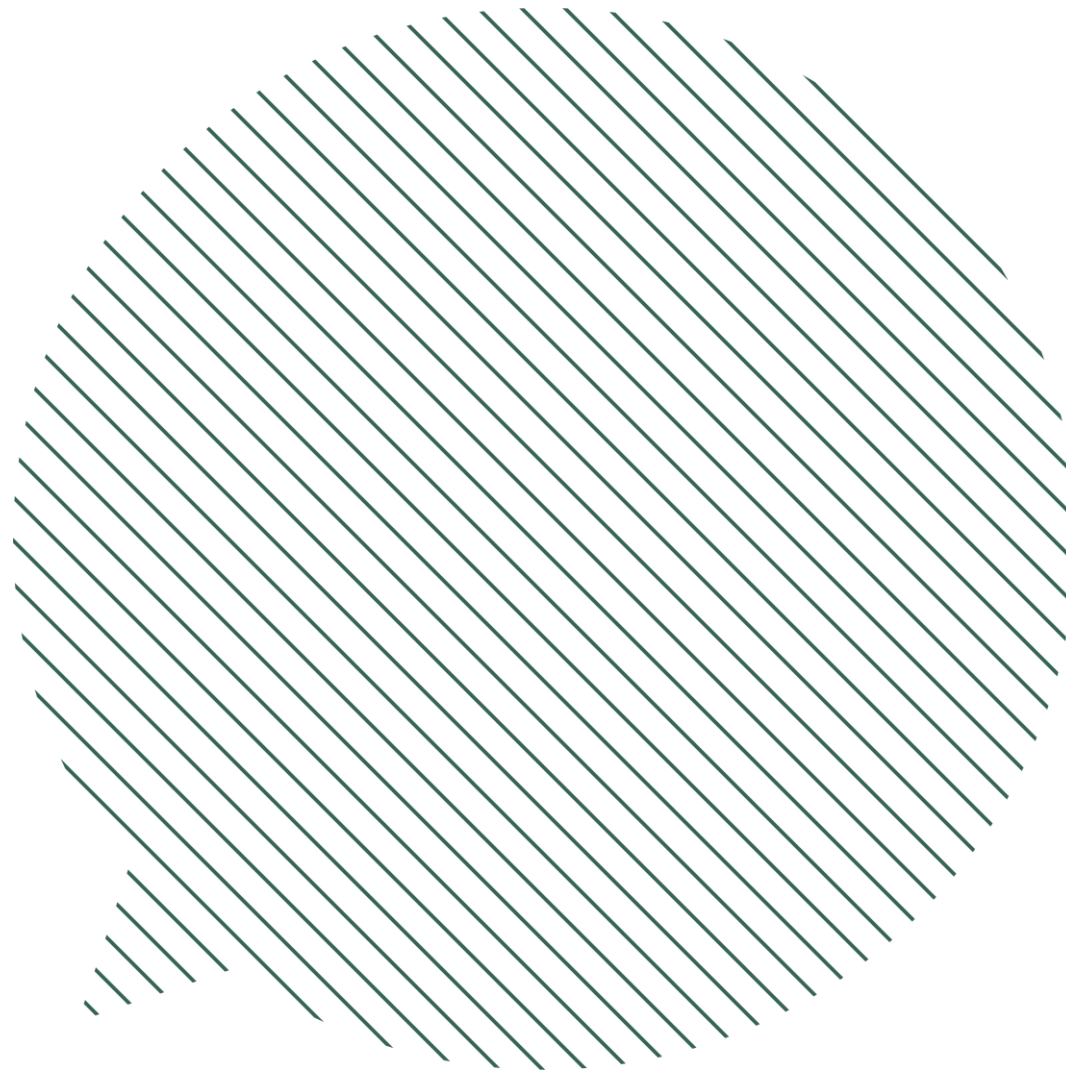

Rettslige spørsmål ved bruk av varslingsteknologi mv. helse- og omsorgstjenesten

---

Larvik, 27. november 2024

Ann-Kristin Wassvik, HelseDirektoratet

Agenda

- Varslingsteknologi/digitalt tilsyn – definisjon og rettslig plassering
- Grunnleggende krav for å ta i bruk varslingssteknologi/digitalt tilsyn
- Når personen ikke selv kan samtykke
- Særlig om forholdet til hol. kap. 9

Varslingsteknologi/digitalt tilsyn – definisjon og rettslig plassering (1)

teknologibasert overvåkning/kartlegging/registrering av tilstander/hendelser/aktivitet hos en bruker eller pasient

+

varsling/formidling av registrerte opplysninger til tredjeperson (typisk helsepersonell)

+

varslingen/formidlingen av informasjon skjer «automatisk», dvs. ikke utløses av pasienten/brukeren selv

Varslingsteknologi/digitalt tilsyn – definisjon og rettslig plassering (2)

- dette er såkalt inngripende teknologi som – i likhet med «ordinær helsehjelp» – krever et rettsgrunnlag
- rettsgrunnlaget kan være
  - samtykke
  - lovhjemmel (pbrl. §§ 4-6 eller 4-6a eller kap. 4A, eller hol. kap. 9)
- kan være som ledd i helsehjelp, eller mer trygghetsrelatert

Grunnleggende krav for å ta i bruk varslings teknologi/digitalt tilsyn (1)

- forutsetter individuell og konkret vurdering basert på behov og formål
- hvis flere/sammensatte formål, må i utgangspunktet hvert vurderes for seg mht. rettsgrunnlag
- hvis samtykkebasert: samtykke fra pasienten/brukeren selv, ikke pårørende eller verge
- samtykket skal være frivillig; dvs. ikke knyttet til innvilgelse av plass/opphold

Grunnleggende krav for å ta i bruk varslings teknologi/digitalt tilsyn (2)

- tiltaket skal være forsvarlig i det enkelte tilfelle
- den enkeltes særlige behov må ivaretas (husk medvirkning)

Når personen ikke selv kan samtykke (1)

- pbrl. § 4-6 andre ledd: som ledd i helsehjelp
  - kan gis hvis det anses å være i pasientens interesse, og det er sannsynlig at pasienten ville gitt tillatelse
  - innhent informasjon fra nærmeste pårørende hvis mulig
  - besluttes av den som er ansvarlig for helsehjelpen, etter samråd med annet kvalifisert helsepersonell
  - beslutningen og vurderingen dokumenteres i pasientjournalen

Når personen ikke selv kan samtykke (2)

- pbrl. § 4-6a: for å hindre/begrense risiko for skade (trygghet)
  - nødvendig for å hindre eller begrense risiko for skade på pasienten eller brukeren
  - tiltaket skal være forholdsmessig, og framstå som det minst inngripende tiltaket
  - tiltaket skal være i pasientens eller brukerens interesse
  - det skal være sannsynlig at pasienten eller brukeren ville ha gitt tillatelse til tiltaket
  - hvis mulig, skal det innhentes informasjon nærmeste pårørende om hva pasienten eller brukeren ville ha ønsket
  - det skal fattes et vedtak (enkeltvedtak), som dokumenteres i journalen
- pbrl. kap. 4A: ved motstand
- hol. kap. 9: personer med utviklingshemming

Særlig om varslings teknologi/digitalt tilsyn og forholdet til hol. kap. 9

- at teknologien er definert som inngripende, betyr ikke at den nødvendigvis er belastende for brukeren; den kan være ønsket, og et gode
- teknologien kan i praksis være mindre inngripende for den enkelte enn andre tjenestetiltak (f.eks. kontinuerlig fysisk tilstedeværelse)
- muligheter for lempeligere vurderinger av lite belastende tiltak, jf. prinsippet om forholdsmessighet

Særlig om varslings teknologi/digitalt tilsyn og forholdet til hol. kap. 9

- Vurdering av de enkelte vilkårene
  - andre tiltak skal være forsøkt
  - tiltaket skal være nødvendig for å hindre/begrense vesentlig skade
  - tiltaket skal være forholdsmessig
  - tiltaket skal være faglig og etisk forsvarlig
- Viktig med tidlig involvering av andre aktører
  - pårørende
  - statsforvalter
  - spesialisthelsetjenesten

Webinar om bl.a. velferdsteknologi og hol. kap. 9

[Lenke til webinar](#)

(inneholder tre presentasjoner, se særlig nr. 2 og 3)

